

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Leto XVI.

V Celovcu, 10. maja 1897.

Štev. 13.

Šolski razgovor v koroškem deželnem zboru.¹⁾

(Konec.)

Pos. Grafenauer nadaljuje:

Potrebno bi bilo, da otroci ostanejo pod nadzorstvom učiteljev tudi še potem, ko zapustijo šolo. To je pa mogoče le tedaj, če se vpelje nedeljska šola, in ta bi bila na deželi gotovo mnogo bolj koristna, kakor osemletna šola. Omeniti moram še, da hočejo učitelji mnogokrat biti nekaki komandanti; to pa ni v redu. Mi gotovo spoštujemo učitelje in nismo, kakor se nam očita, nasprotniki učiteljev ali šole; zahtevamo samo, da vsak izpolnjuje svojo dolžnost in se ne vmešava v druge stvari, če ga ljudstvo ni za to naprosilo.

Kar zadeva národno stališče, moram reči, da se res mnogo premalo stori za slovenščino v šolah in ne more se več storiti, dokler nimamo potrebnih knjig. Nimamo v naših šolah nobene utrakvistične knjižice, razven Abecednika, ki je na 14 straneh slovensk, potem pa se že začne nemščina. V pol letu otrok še ne more dobro misliti, to ni mogoče. Slovenski otroci domá ravno tako dobro govorijo slovensko, kakor nemški nemško, in če se v nemških šolah nemščina poučuje skozi 8 let, naj se godi pri nas ravno tako. Mi ne zahtevamo drugega, kakor da naj se otroci učijo v obeh jezikih. To pa se po mojih mislih more doseči le s tem, da se otrok v materinem jeziku poučuje tako dolgo, da misli in se potem na podlagi materinega jezika uči nemški. Tako si mislimo slovensko šolo!

Posl. Kotz misli, da se ne morejo povsod nastavljeni slovenski učitelji, da je po šolah dosti veronauka in da ima vera dosti upliva na šolo, ker ima »vsak dušni pastir glas v krajnem, okrajnem in deželnem šolskem svetu« (!?)²⁾.

Posl. Tschernigg (Černik) je po svoji navadi prav nedostojno in grdo napadal duhovščino in skušal dokazovati iz nekterih slučajev, da du-

¹⁾ Glej prvi del v 11. številki z dne 17. apr.

²⁾ Ta pa zná! Toliko bi deželni poslanec, in naj je tudi nemški nacionalc, pač vedeti moral, da duhovniki niti v krajnem šolskem svetu nimajo glasú, marveč se le morejo udeleževati sej, ne pa glasovati.

hovniki ne poučujejo redno v veronauku ter pri tem napada posamezne duhovnike.

Mil. g. knezoškof zavračajo Černik-a in ovržejo na podlagi uradnih podatkov posamezne njegove trditve ter po besedilu šolske postave dokažejo, da sedanja šola ni verska, marveč je pouk neodvisen od vere. Dalje poudarjajo, da škofijstvo z vsemi močmi dela na to, da se veronauk redno uči.

Posl. Einspieler: Reklo se je, da so ljudje dobili slovensko šolo tam, kjer so zanjo prosili. Res so v Št. Jakobu dosegli slovensko šolo, ali 13 let so morali prositi za njo. Ravno tako so dobili na Jezerškem slovensko šolo, kakoršno si želimo, v drugih krajih pa, v Klobasnici, Šmihelu itd. so razdelili dvorazredne šole v utrakvistične in slovenske. V Št. Jakobski šoli se poučuje na podlagi materinega jezika in vendar se otroci ravno tako (in še bolj) naučijo nemški, kakor prej. Tako naj je tudi po drugih krajih, ker mi smo vedno istih misli, da je znanje nemškega jezika koristno. Popraviti moram trditve posl. Kotza, da imajo župniki v šolskih zastopih glas. Župniki imajo sicer sedež v krajnih šolskih svetih, ali glasovati ne morejo.

Posl. Kirschner se je z gostobesednim svojim govorom pokazal zopet v pravi bauernbundersko-liberalni luči. Zagovarjal je zlasti učitelje in povzdigoval njih delovanje.³⁾ Potem hvali nemščino in ponavlja stare kvante, kako neobhodno (??) »potrebna« (?) je nemščina Slovincem, in da se je morejo naučiti samo v sedanjih dvojezičnih šolah (??). Govori tudi zoper versko šolo, češ, da se verska šola ne sme vpeljati, ker si »znanost in vera (dogma) nasprotujeta«⁴⁾.

Posl. Janez Huber pravi, da v Švici otroci hodijo v šolo samo do 12. leta in vendar so Švicarji mnogo bolj izomikani, kakor mi. Tam tudi ni napravljena šola povsod, v mestih, trgih in na kmetih po enem kopitu. Stariši potrebujejo otroke

³⁾ No, roka roko umiva! Delovanje učiteljev je pač vredno, da ga hvali ravno Kirschner. Saj samo učitelji so s svojo agitacijo pomagali gosp. Franceju na mehki poslanski stol. Prav je torej, da jih vsaj povzdiguje on, ko tega nihče drug neče storiti.

⁴⁾ Kirschnerjeva modrost pa je res že brezmejna! Največji učenjaki učé, da si vera in znanost ne nasprotujeta, žihpoljski modrijan pa vendar pravi, da sta si nasprotni. Mi vémo le to, da ta stavek ni zrastel na Razajevem zelniku, marveč ga je pobral iz kakega liberalnega časnika.

tudi domá, in če do 12. leta pridno hodijo v šolo, bodo se tudi dosti naučili.

Posl. Einspieler: Kiršner je prosil zbornico, naj ostane šoli naklonjena, ker je posebno današnji omika potrebna. Pridružujem se njegovi prošnji, ali prosim visoko zbornico, da je naklonjena tudi šolam na Slovenskem, ker je tudi Slovincem omika potrebna. V znanju nemškega jezika pa še ni vsa omika; zato je treba izomikati tudi pamet in srcé. To zgodilo se bode pa le, če se mladina poučuje na podlagi materinega jezika. Če to zahtevamo za Slovence, zahtevamo le, kar imajo že vsi národi.

Posl. Grafenauer: Če otrokom v šoli ne pridobimo precejšen del vere, bode imel svet v par letih veliko tisoč pametnih vragov več. Veliko preveč se skrbi za besede, mnogo premalo pa stori za srcé. — Slovenskih učiteljev bode vendar mogoče dobiti, saj se dijaki morejo priučiti tudi slovenskemu jeziku, kakor se priučijo nemškemu.

Kar se tiče učenja nemškega jezika, je Kiršner menda pozabil, da osemletne šole še nimamo tako dolgo. Imamo ljudi, ki so le 6 let hodili v šolo in vendar znajo dobro nemški. Jaz sem še hodil v staro šolo (1867. leta) pa tudi že v novo (1871.). Ni bilo dobro, da so novo šolsko postavo napravili takorekoč čez noč, staro čisto zavrgli in vse novo napravili. Postave niso naredili pravi zastopniki ljudstva, kar kaže že to, da med mestom in deželo niso naredili nobene razlike, dasiravno je med obema razlika; gospodje bodejo vedeli, da v mestu ob 12. zvonih opoldne, na kmetih pa ob 11.

Posl. Tschernigg hoče kazati, da stara šola ni bila boljši, kakor nova. Pri tem se pa sam zopet vreže.⁵⁾

Posl. Kirschner pravi, kako so se prej otroci morali učiti nemški, in kako so kaznovali tistega, kdor je spregovoril slovensko besedo.⁶⁾

Posl. dr. Steinwender pravi v sklepnem nagovoru: Če Slovinci zahtevajo to, kar hočejo njih voditelji, bo se jim dalo. (!!) Za sedaj se oziram na ljudstvo. — Dalje odgovarja mil. g. knezoškofu in pravi, da se otroci s

⁵⁾ Vedeti mora tudi g. Černik, kako slabo in hudo je zdaj s posl. Ali pa niso zelo veliko ravno šole krive, da je tako?

⁶⁾ In s tem se ponaša »Tudi-Slovenec« Kiršner, ki naj zastopa Slovence! Pač žalostno!

Podlistek.

Kako je Pavlihi stanovanje pogorelo in kako je obogatel.

I.

Pavliha je imel enkrat priložnost, da je materi pokazal, kako zeló čisla njene zapovedi ter da le za las ne odjenja od tega, kar mu je bilo rečeno, da naj stori. — Bil je Pavliha zopet nekega dne sam domá. Mati je bila v cerkvi; domá pa je izročila vse gospodarstvo svojemu sinu. Zató si pa Pavliha ni dal malo opraviti v svojem visokem poslu. Vse je iztaknil in vse je preložil, če se je le dalo premakniti.

Tudi v drvarnico ga je pes vlekel. Ta je bila temna in polna suhih drv. Pavliha bi bil rad zvedel, kakšne skrivnosti še hrani drvarnica med polenjem. Jame tedaj premetavati drva, kajti mislil si je, zavoljo samih drv bi ta lopa gotovo ne bila tako temna kakor zimska noč; gotovo ima njegova mati kaj prav posebnega tukaj skritega. Pa kdo more kaj v temi najti? Da ne vsak, vedel je tudi Pavliha dobro. Gre torej na ognjišče po žarečega oglja in si zakuri sredi drvarnice. Lepo si jo razsvetli, saj drv je imel dosti. Hitreje in pridneje jame sedaj preiskavati, ali kmalu se vnamejo drva; skoro je vsa drvarnica v ognju. Okorni Pavliha si ni vedel pomagati; ljudij si ni upal klicati, matere pa ni bilo domá. Kaj drugega je hotel storiti; po njo je stekel. Zaklenivši torej hišne duri, pobere jo v cerkev. Tja prišedši, poklekne

pod korom in lepo moli precej časa; potem se približa materi, ki je na ženski strani ravno vstric njega sedela v klopi. Počasi se stegne proti njej ter ji pové tiho na uho, da domá v hiši gori. Mati se je tako prestrašila, da je omedlela. Nekaj bližnjih ljudij jo je jelo tešiti, nekaj jih je pa Pavliho popraševalo, kaj li je tako strašnega povedal materi. »Mati bi bili hudi, ako bi jaz kaj povedal drugim«, odgovori jim Pavliha ter nikomur besedice ne črhne o ognju. Pa saj tudi ni bilo treba, ker je vse na ulicah vpilo, da gori. Tudi žena, ki se je zopet zavedla, potrdi jim jokaje žalostno novico. Skoro že ni bilo nikogar v cerkvi, kajti vsi so že bili hiteli k ognju; Pavliha s svojo materjo je bil zadnji, ki je zapustil cerkev.

»Sin, sin!« rekla je mati Pavlihi, »ob vse si me sedaj pripravil! Tuja vrata bodo naju za naprej tolkla po petah.« — »Nič se ne bojte, mati!« odgovori ji Pavliha, »ne bodo ne nas tepla tuja, ampak naša!« Pri teh besedah skoči in sname hišne duri kterih še ni bil ogenj dosegel; zadene jih na hrbet tako, da je brusil spodaj pete ob vrata. Lahko jih je prenašal, ker je bil silno močen.

Pavliha stopi z vrati pred mater ter pravi: »Glejte, mati! vsaj vrata sem rešil, da bodeva imela svoja.« Nobene mu ne reče mati nato, temveč sede na tla ter jokaje gleda, kako si ljudje prizadevajo, da bi ugasili ogenj, ali pa vsaj so sedno poslopje obvarovali požara. Trapasti Pavliha je pa prenašal svoja vrata okoli in se najsrečnejšega mislil, ker je vrata rešil ognja.

Pavliha tudi zadnjih besed ni prav razumel. Mati je hotela namreč reči, da bodo tuji ljudje vrata za njima zapirali, kedar bodeta prosila in

beračila po hišah; kajti drugega jim ni potem kazalo, ko jima je bila pogorela hiša. — Ogenj so ljudje kmalu ugasili. Pavliha si je moral sedaj pri ljudéh strehe prositi, ker premoženja nista imela, da bi si bila zopet popravila hišo. Nekaj časa so ju še ljudje v domači vasi trpeli, potem so pa iztirali Pavliho iz vasi, ker je domačinom preveč nagajal. Brez sina pa mati ni mogla biti, šla je torej za njim. Odslej sta se klatila povsod po svetu: Pavliha je pa vrata zmirom še skrbno okoli nosil, jedino, kar mu je ostalo. (Konec pride.)

Raznoterosti.

Dnevni dohodki evropskih vladarjev. Časnik »Society« piše: Car ruski ima 72.000 gld. dohodkov na dan, turški sultan 48.000, cesar avstrijski 30.000, laški kralj 19.000, angleška kraljica 19.000, nemški cesar 24.000, predsednik francoske republike 18.000. Če je prav računjeno, ne moremo reči.

Društvo verskih odpadnikov. V Berlinu se je lani ustanovilo socijalistično društvo, ki ima jedini namen, delovati med krščanskimi delavci na to, da jih čim največ odpade od krščanske vere. Letos se mu je sponeslo, da je spravilo 1213 gotovo že tako zelo garjevih ovac v brezverstvo tudi po imenu. Med njimi so 904 možje in 309 žen. — Na Dunaju je bil na praznik sv. Štefana shod takozvanih »svobodno mislečih«. Tega shoda se je udeležilo kakih 100 oseb. Vladni komisar pa je razpustil zbor, ker je jeden govornik surovo napadal katoliško cerkev in nje obrede. »Gl.«

14. leti ne smejo prepustiti čisto samim sebi, marveč naj se napravijo nadaljevalne šole in naj se razlikuje med mestom in deželo, med jednorazrednimi in večrazrednimi šolami.

Tudi letošnji šolski razgovor v našem dežel-nem zboru je pokazal, kako nasprotni so nemško-nacionalni liberalci našim zahtevam gledé šol. Govori Kiršnerja in Černika kažejo, da od teh ljudi zastoj pričakujemo pravice.

Naši gg. poslanci so dobro zagovarjali naše stališče in se odločno potegovali za šolo, kakoršno si želimo in za kakoršno se mora potegovati vsakdo, kdor hoče dobro slovenskemu ljudstvu, za šolo versko, národno in šestletno. Hvala jim za to!

Za nas Slovence najdemo v šolskem razgo-voru še važen nauk, na kterega moramo posebej opozoriti. Deželni predsednik je izrecno poudarjal in njemu se je pozneje pridružil tudi kolovodja nasprotne stranke, dr. Steinwender, da Slovenci dobijo slovensko šolo tam, kjer zanjo prosijo. — Povsem takim besedam kajpak ne moremo verovati, zakaj prazne besede in obljube smo slišali že premnogokrat. Pa vendar nam kažejo baš te besede pot, po kateri treba hoditi!

Zato slovenski krajni šolski sveti, slovenski občinski zastopi, vsi slovenski rojaki, delajte po volji našega deželnega predsednika, storite, kar vam svetujejo nasprotniki sami, ter prosite za slovensko šolo, in ne samo prosite, marveč moško zahtevajte in tirjajte slovensko šolo, to je táko, da se bode mladina poučevala v svojem materinem jeziku in da se bode tudi drugi, t. j. nemški jezik učil na podlagi materinega jezika. Samo tako uravnane šole vam morejo prinašati kaj sadú in bodo vredne ogromnih stroškov, ktere imate za šolo. Naj se torej z novega in prav odločno prične po Slovenskem boj za slovensko šolo. Zanj se potegnite vsi in ne odnehajte, predno ne dosežete tega, kar vam gre, vaše pravice. Na delo!

Državni zbor.

Za kmeti stan.

Novi državni zbor se bode moral obširneje pečati tudi s stanjem kmetijstva. Več poslancev je zató vladi izročilo spomenico, v kateri žalostno stanje kmetov opisuje tako-le: Največji del avstrijskega prebivalstva živi od poljedelstva; usoda prebivalstva je tesno združena z osodo zemlje. Poprej se je od zemljišča dobival dobiček, toda dolgo vrsto let sem je poljedelstvo zapuščeno. Cena je poljedelskim pridelkom padla tako, kakor nam tega ne pripoveduje zgodovina národnega gospodarstva; cena žita je nižja, kakor so stroški za pridelovanje.

Žito in moka se iz Avstrije ne izvažata več kakor poprej, in je leta 1894. padla izvožnja za 3,486.070 gld.; nasproti pa se povzdignila izvožnja ogerske moke od 384.481 na 1,684.015 metercentov.

Leta 1889. je znašala izvožnja žita na Nemško 26 odstotkov; leta 1895. je padla na 12 procentov. Izvožnja živine je padla za 6,895.349 gld., izvožnja živine iz Ogorske v Avstrijo pa znaša že 1,041.344 komadov v vrednosti 86½ milijonov goldinarjev.

Popolnoma vničeno je pridelovanje lanú, ob kterem so živeli prebivalci po hribovskih krajih, in mlinarstvo. V Avstriji so med vsemi državami Evrope najvišji direktni davki, posebno zemljiški in hišni davki. Bremana za armado rastejo od leta do leta in stroški za prepisila so tako visoki, kakor še nikdar. Kmetje dobivajo še vedno silno težko kredit posojilo, in obrestna mera je v primeri z doneski zemljišč neprimerno visoka.

Kmeti stan se je zadolžil, da je že strašno. Od leta 1868. do 1892. se je v zemljiških bukvah vknjižilo novih dolgov za 2.021,688.537 gld. (torej čez 2000 milijonov goldinarjev). Po eksekutivni dražbi se je prodalo v letih od 1868. do 1892. 220.000 kmetij. Poljedelskih delavcev primanjkuje in plačila kmetijskih poslov so tako visoka, da se po nekod zemljišča več obdelovati ne morejo. Vkljub § 4. deželno-brambovske postave iz leta 1893. se kličejo rezervisti in deželni brambovci k letnim orožnim vajam večidel ob času poljedelskih del, posebno ob času žetve; s tem se odtegnejo gospodarstvu najboljše moči.

Če se prigodi kakšna vremenska nesreča, mora kmet hoditi od Poncija do Pilata, mora čakati dostikrat cele mesece, preden dobi kakšno odškodnino; včasih ne dobi tudi nobene, ali pa se mu odpiše le kaj malega davkov. Od strani kmetijskega stanu se dostikrat že izrekla želja, naj se ustanovi v vsakem okraju komisija, ktera bi samostalno predlagala vsako leto, koliko davka naj se odpiše.

Vlada ne skrbi za to, da bi se domači pridelki izvažali, kakor bi to bilo treba. Vožnina na železnicah za prevažanje blaga, živine itd., je neprimerno previsoka: le samo za uvažanje ptujega žita in ptuje živine so polajšanja. Za živinorejo kakor za zboljšanje zemljišč se do zdaj še ni nič

storilo. Tudi razkosovalci zemljišč škodujejo kmet-skemu stanu, mu odtegnejo zemljo ter ga poženejo na ptuje.

Gledé vsega tega vprašajo poslanci c. kr. skupno vlado: „1. Ali je njej znan žalostni stan poljedelstva? 2. Ali ima voljo poizvedovati in potrebno ukreniti, da poljedelstvo popolnoma ne propade? Bomo videli, kaj bo vlada na to storila.“

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Celovška hranilnica in „Dvorane glasbenega društva“.) Mnogoteremu koroškemu kmetu je znana celovška hranilnica, pa ne od najboljše strani! Spominja se je s strahom in z žalostjo, kajti po njej se mu je razprodala kmetija, ker redno ni mogel plačati obresti in za primeroma majhen znesek, kterega je bil na dolgu, mu je zapel boben. Trd se morda komu zdi ta stavek, ali resničen je! Hočete dokazov? Prelistajte uradno „Celovčanko“. Tam med licitacijami malone v vsaki številki berete naznanilo, da koroška hranilnica po svojem pravnem zastopniku dr. Ubl-u toži tega ali onega posestnika. Po tem takem se ni čuditi, da bogastvo hranilnice hitro raste. — Vodstvo hranilnice je tudi zelo darežljivo, ali nikdar za svoje dolžnike, le malokaj za one, ki so podpore res potrebni, temveč pa nasproti gospódi, ktere bogato podpira z doneski in darili za take namene, ki so na korist in za zabavo onim, kateri itak pomanjkanja ne poznajo. Kakor druga leta, dala je hranilnica tudi letos ogromno denarja, nad 85.000 gld., za „dobrodelne“ namene. Nekaj denarja se je dalo za take zavode in naprave, ki so res podpore vredni in potrebni, večji del pa je šel za take stvari in taka društva, ktera služijo samo zabavi in kratkočasju nekterih in sicer bolj premožnih, kateri bi si zabavo mogli lahko plačati tudi iz svojega žepa! Celovčani so si že več časa želeli velike hiše s primernimi dvoranami, v kterih bi se mogli kratkočasiti, napravljati veselice itd. Naša misel je ta: Če si Celovčani želé take hiše, naj jo imajo, ali naj jo tudi sami plačajo! Pa ravno zade-nar tudi „nemškim“ Celovčanom trda prede in za plačila niso posebno vneti. Zasukali so zató stvar drugače. Prosjáčili so pri koroški hranilnici, pri kateri imajo besedo ravno bogati in liberalni Celovčani, in res bode jim hranilnica postavila veliko hišo, ktero bodo krstili „dvorane glasbenega društva“ (Musikvereinssále). Ta hiša je proračunjena na 200.000, reci dvestotisoč goldinarjev; bržkone bode stala še več! Samo za prostor (zemljišče) poleg kmetijske šole, kjer bodo zidali, so dali 50 tisoč goldinarjev. Tako dobijo Celovčani svoje dvorane, ne da bi jih to kaj stalo. Vse plača hranilnica, ktera deluje po vsej deželi ter napravlja velikansk dobiček zlasti zunaj Celovca med kmeti po deželi! — Ali ni torej upravičena naša želja in zahteva, da se ozira hranilnica, ki je za vso deželo, res na vso Koroško, ne pa samo na mesto Celovec; zlasti pa naj se ozira malo več na svoje dolžnike, na one, ki toliko trpijo in stradajo! Če hočejo Celovčani tako imenitno in „nobel“ postavljati se, naj ta „špas“ le tudi sami plačajo! Kako lahko bi koroška hranilnica z malim delom onega denarja, kterega trosi za nepotrebne stvari in v najnovejšem času za „dvorane glasbenega društva“, rešila marsikterega dolžnika pogina, kateri mu preti po licitaciji. Tu naj bi bogata gospóda pokazala svojo dobrohotnost, zakaj denar, ki bi se obrnil za to, bi se porabil res za „dober namen“.

Iz Brda na Zili. (Agrarna operacija.) Kakor na mnogih krajih, imamo tudi mi z našo gosposko svoje križe in situosti, ktere nam delajo v mnogih slučajih prav mnogo sovraštva in težav med sosedi. Naša občina je sploh uboga in ljudstvo si more le s trdim delom in neverjetno varčnostjo vzdrževati svoje imetje. Občina leži raztrešena po obraščenem hribu, kteri je državna last in v kterem leži polje prav ubogih kajzarjev (bajtarjev), takoimenovani „ruti“. Te rute so po prizadevanju g. dež. predsednika Schmidt-Zabiérowa omenjeni kajzarji kupili leta 1893. od države. Dobili so pa po veliki množini na mesto obdelanega polja — neobdelano pašo ali pašne parcele, na kterih imajo vsi občinski posestniki na levem bregu Zile pravico živino pasti itd. — Ne bodem pravil, da so v tem slučaju c. k. gojzdni organi nekako čudno, rekli bi samovoljno ravnali. Reklo se je od njih strani omenjenim kajzarjem-kupcem: Ako ne vzamete teh pašnih parcel, — ne dobite nič! Mnogi od teh kajzarjev nimajo drugega polja, kakor te rute in namesto njih dobili so zdaj — pašne parcele, na kterih ima vsa občina pravico živino pasti in steljo grabiti. Vsled tega kajzarji ne morejo napraviti iz pašnih parcel polja in vprašanje je: kako bodo se zdaj te družine preživiti mogle? Agrarna operacija, po kateri se ima zdaj rešiti ta stvar, prav čudovito počasi gre naprej in kakor vse kaže, se bodo servitutne pravice še na „Velikem zvonu“ prej rešile kakor pri nas, kjer gré za ob-

stoj veliko družin. Nekaj krivde, da se agrarna operacija na teh parcelah tako počasi vrši, pripisuje se tudi tistim, ki imajo servitutno pravico na njih, toda glavna krivda tiči pa vendarle nekje drugod. Pred nekaj dnevi dobili smo od deželne vlade v Celovcu odločbo, ktera sicer ni neposredno zvezana z omenjeno operacijo; posredno pa se z vso pravico more imenovati — čuda čudne luči! Več pa drugokrat o tej zadevi.

Od Zile. (Pogled v državni zbor.) Kdor nekaj v časnikih pogleda, mora priznati, da je naš „partament“ — pardon! — „parlament“ (državni zbor), za nas davkoplačevalce „nujno“ potreben, ker se je dosihmal po večem samo „nujno“ govorilo in „nujne“ predloge stavljalo. Ti predlogi se bodo precej počasi in po vsej mogoči strasti razpravljali in potem se bo moralo zopet prav „nujno“ sklepati o gospodarskih zadevah. Za nas Slovence je edino veselje to, da naši gg. poslanci s hrvaškimi in severnimi Slovani tako jedino postopajo. Le tako naprej! Od jedinstvi do zmage je samo jeden korak! Upajmo, da se bodo tudi Čehi in Poljaki združili s slovansko krščansko národno stranko. — Pričakujemo tudi kmalu „ojstri Lemišev veter“, in prosimo tudi, da nam „Mir“ kmalu sporoči, kako se je gospod grof Badeni — smejal, ko se mu je prebral celovški in beljaški protest (mogoče pride tudi iz Ljubljane jeden) zoper jezikovno naredbo za Češko in Moravsko.

Iz Prevalj. (Posojilnica.) Kakor povzame računskemu sklepu za peto upravno leto 1896., je imela naša slovenska posojilnica lani 273 udov, ki imajo v deležih 1145 gld. 331 vložnikov je vložilo vkup 48.654 gld., vzdignilo 20.159 gld. in je bilo hranilnih vlog koncem leta 108.617 gld. Posojil se je dalo 13.221 gld., vrnilo 5902 gld., ostalo koncem leta 66.593 gld. V drugih zavodih ima posojilnica naloženega denarja 45.184 gld. Upravnih stroškov je bilo 269 gld., čistega dobička 36 goldinarjev. Ves denarni promet je iznašal vkup 137.802 gld. Te številke kažejo, kako lepo je posojilnica v kratkih letih napredovala.

Iz Kotarč. (Pogreb Andreja Romavha.) Lep spomladanski dan je bil v četrtek dné 29. apr. Jasnó je svetilo solnce na cvetočo naravo, pa vendar si gledal v Kotarčah samo žalostne obraze. Črni zastavi na cerkvenem stolpu in na šoli sta naznanjali, da kotarška fara in ž njo rojaki in prijatelji žaljujejo po prezgodaj umrlem dušnem pastirju in národnjaku, kaplanu A. Romavh-u. Kako je bil priljubljen, kazali so mnogi venci in solze v očeh onih, ki so prišli škropit truplo pokojnika. H pogrebu se je zbralo nenavadno veliko ljudij, med njimi 18 duhovnikov in 2 bogoslovca. Iz domače fare pokojnega Andreja, iz Skočidola, je prišlo s stariši 35 ožjih rojakov njegovih pod vodstvom g. župnika Gabrona. Ob ½ 10. uri so tužno zapeli zvonovi in dolgi sprevod, na čelu mu šolarji z zastavo, se je začel pomikati proti cerkvi. Tam je stopil na leco preč. g. dekan M. Grösser ter v iskrenih besedah vzel od pokojnika slovo, poudarjal, kaj nas mora tolažiti ob bridki izgubi, kazal na njegove vrline ter priporočal ga v molitev. Glasen jok je bil pri govoru po vsej cerkvi, natlačeni do zadnjega kotička. Vsak je spoznal, koliko smo izgubili z mladim gospodom, pridnim delavcem v vinogradu Gospodovem. Po opravljenih biljah in sv. mašah se je preneslo truplo na pokopališče, kjer so mu pevci, kakor prej na domu, zapeli v slovo žalostinko, in zaprl se je grob nad truplom vrlega moža, ki je, dasi mlad po letih, dovršil mnogo. Večna svetila mu luč!

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) so poslali: Gosp. Ivan Perdan, trgovec v Ljubljani in založnik vžigalic družbe sv. Cirila in Metoda 200 gld. Gosposčina Franciška Keršič iz Trboj 5 gld. Slavna posojilnica v Vitanju 10 gld. Podružnica na Vranskem 30 gld. 10 kr. Iv. Rafael Letnar nabral v Mengšu 3 gld. 50 kr. Ženska podružnica v Vel. Laščah 141 gld. G. V. Legat v Celovcu poslal v „Miru“ za velikovsko šolo letos nabrane darove v znesku 375 gld. 60 kr. Sl. posojilnica v Črnomlju 10 gld. G. učitelj Mat. Šmid nabral 7 gld. Ženska podružnica v Logatcu 37 gld. G. S. Lech, zasebnik v Mariboru, 50 kr. Gdč. Julija Južna v St. Juriju ob Taboru 4 gld. 30 kr. Sl. uredništvo „Slov. Národa“ zbirko 437 gld. 98 kr. Č. g. Iv. Sakser, župnik v Hotederšici, 2 gld. Zaročenca iz Trnovega v Ljubljani 2 gld. Sl. upravništvo „Slov. Lista“ 5 gld. Pri-srčna hvala vsem blagim dobrotnikom in nabiralcem darov, zlasti vedno za plemenite svrhe vnetim domoljubkinjam!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Glasovi nasprotnikov.

Koroški učitelji in „klerikalizem“. Že mnogokrat smo bili prisiljeni opozarjati svoje bralce na početje naših učiteljev, ki se ob tolikih priložnostih kažejo strastne nasprotnike vere, cerkve, katoliške stranke in duhovščine. To so pokazali tudi letos velikonočni pondeljek na učiteljskem shodu v Trgu. Tam je mladi učitelj Hornbogner prav strastno grmel zlasti zoper duhovščino in katoliško stranko ter predlagal dolgo resolucijo, ki kar mrgoli zavijanja in napadov na duhovski stan ali zoper „klerikalizem“ kakor pravijo. Ta izjava kaže zopet prav jasno, kakšnega duhá so naši učitelji. Zoper to resolucijo in drzno nastopanje učiteljev se

je oglasila najprej celovška duhovščina ter objavila daljši ugovor (protest), v katerem zavrača neutemeljena očitavanja učiteljev in odločno ugovarja, da učitelji na tak način napadajo katoliško stvar. Celovški duhovščini se pridružuje tudi ona z dežele. Menda si bodo učitelji ta odgovor zapomnili ter spoznali, da jim tudi na Koroškem še ni dovoljeno vse in da nikakor ni res, da bi se jim moral uklanjati vsakdo. —o—

„Vermuthlich in slovenischer Sprache“. Dirindaj zoper jezikovno naredbo za Češko in Moravsko še ni ponehal. Na vseh koncih in krajih se zbirajo in ugovarjajo onim naredbam Nemci, rojeni in ponarejeni, med njimi mnogo takih, katerih stariši so znali k večjemu dve nemški besedi: „Niks tajč.“ Kjer ves nemški svet napravlja kako komedijo, ne sme zaostati celovška trgovinska zbornica. Pricapljala je torej dne 26. apr. tudi ona za drugimi komedijanti ter ugovarjala zlasti po svojem drž. poslancu Hinterhuber-ju jezikovni naredbi. Trgovinska zbornica bi imela pač mnogo hvaležnejšega dela! — Še bolj osmešila se je zbornica pri drugi točki. V. Pušnik je prosil s slovenskim dopisom, naj se mu dovoli tesarska obrt za občini Blato-Švabek. Zbornica pa je odklonila slovensko prošnjo, o kateri je rekel zbornični tajnik dr. Plohl, da je „spisana menda v slovenskem jeziku („vermuthlich in slovenischer Sprache“) in da so podpisani neki „Valentin Pušnik, Filip Kandut ter Capisnikar“. (!) — Kdo se ne smeje taki otročariji mož, ki sedé v trgovinski zbornici? Slovenskega jezika torej nočejo trgovci, katerim ob tržnih dnéh „nemški“ jezik tako gladko teče „po slovensko“, ko svojo robo za drag denar ponujajo slovenskim kmetom! Na potu iz štacune v trgovinsko zbornico nakrat pozabijo vsako slovensko besedo, da niti slovenskega dopisa ne spoznajo. Pojte se solit! Ali ni to že najvišja in prebedasta komedija?! Zbornični tajnik dr. Plohl pa naj vzame patent na svoje znanje in omiko. Ta mož je slovenskega rodú, njegovi stariši so jedva znali dobro nemški, a sin se dela tako čisto-krvnega Nemca, da v svoji nemški mogočnosti niti slovenskega dopisa noče več spoznati! Če ste res takšen nevednež, pojdite vprašati vsaj na magistrat „nemškega“ Celovca, kjer vam bodejo znali raztolmačiti slovenske dopise in kjer vam bodejo povedali, da morajo slovenske dopise sprejemati in tudi slovenski reševati. Raznim kričačem, ki živé le od hujskanja zoper Slovence, se bode celovška „nemška“ trgovinska zbornica in nje še bolj „nemški“ tajnik slovenskega pokolenja kajpak zelo prikupil. Kdor pa le malo trezno misli, bode pritrtil, da se od nasprotni strani napravlja le prav navadna komedija! —o—

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Nemški prenapetneži, krščeni in nekrščeni, stari in mladi, nacionalci in liberalci strastno nadaljujejo boj zoper jezikovno naredbo za Češko in Moravsko. V državnem zboru in izven njega na neštevilnih shodih in z bobnečimi resolucijami napadajo vlado. Dne 2. t. m. so liberalci in nacionalci napravili strankarske shode zoper jezikovno naredbo v Toplicah in Libercih, kamor sta romala tudi naša dva nemškonacionalna proroka Lemiš in Dobernik. No, ta dva sta nemško-pemsko zelje gotovo zabelila! — Najvažnejši dogodek zadnjega časa je potovanje našega cesarja v Petrograd. Nenavadno sijajno je ruski car in rusko ljudstvo sprejelo našega milega vladarja Franc Jožefa, kateremu na čast so prirejali velikanske vojaške in druge slavnosti. Prijateljstvo med našim in ruskim cesarjem se je zelo utrdilo in v svojih nagovorih sta obadva vladarja naglašala, da sta jedina v velikih političnih vprašanjih. To je zelo važno za ohranitev miru, in mi moramo ta dogodek le z največjim veseljem pozdravljati. Avstrija nima bolj naravne in zanesljive zaveznice, nego ji je Ruska.

Druge države. Vsa pozornost se slej kakor prej obrača na grško-turško vojsko. Poročila listov o vojski so pa zelo nezanesljiva in je težko dobiti podobo te vojske. Med tem, ko poročajo iz glavnega mesta Grkov, iz Aten, o uspehih Grkov, pišejo iz Carigrada, da Turki prodirajo vedno bolj na grško zemljo in da se jim morajo Grki umikati na vsej črti. Grkom primanjkuje dobrih voditeljev, ki bi mogli zdržati red med vojaki, ki so brez pravega uzroka zapustili več važnih mest, ter jih brez boja prepustili Turkom. — V Atenah so nastali večji nemiri zavoljo nesreče Grkov v vojski. Prejšnje ministerstvo Delianis je moralo odstopiti in vodja opozicije Ralli je sestavil novo ministerstvo, ki ima grško vojsko spraviti v boljši tir ter priporiti za Grke časten mir. Ali se bode to doseči novim ministrom posrečilo, pa je drugo vprašanje. Kralju Juriju se po raznih poročilih maja prestol, ker razni grški nezadovoljniji že zahtevajo republiko. Najnovejša poročila poročajo o novih porazih Grkov.

Novičar.

Na Koroškem. Cesar je podaril požarni brambi v Vovbrah 80 gld. — V Dropoljah se je ustanovilo katoliško ljudsko in delavsko društvo za Srednjo Ziljsko dolino. — Pri občinskih volitvah v Celovcu so v vseh treh razredih zmagali nemški nacionalci. — Velik požar je bil dne 22. aprila v Št. Lovrencu v Ziljski dolini. Pogorela so vsa poslopja štirim gospodarjem in streha na šoli. Škode je nad 15 tisoč goldinarjev. — Prihodnji polletni pouk za kovače se prične na podkovski šoli v Celovcu dne 1. julija t. l. — Kmetijska družba priredi pouk o oskrbovanju travnikov in sicer dne 30. maja pri Šturmu v Trušnjah, dne 31. maja pri Nageljnu v Velikovu, dne 1. junija pri Lavreju v Tinjah. Poučeval bode tajnik Kohlert, ki pa ne zna slovenski. Kakšen dobiček bodo torej imeli od tega pouka slovenski kmetovalci? Prav nobenega! Kdaj vendar se začne kmetijska družba ozirati na potrebe ljudstva? Zakaj ne pošljejo dr. Kramar-ja? — Pri novačenju v Celovcu so od 583 fantov potrdili 166 za vojake, t. j. 28 1/2%. V Volšbergu so potrdili prvi dan od 200 fantov samo 26 in drugi dan od 180 samo 36. Tudi te številke govore! — Železnico Volšberg-Zeltweg začnejo zidati meseca junija t. l. — Do konca aprila se je pripeljalo preko Pontablja blizu 50 tisoč laških delavcev v našo državo. — Nova posojilnica se je ustanovila za občine Osoje, Steindorf, Waiern, Mali Št. Vid, Sitih, Dholic. — Točo so imeli dne 2. t. m. na hribih nad Mostičem, od Visoke Bistrice do Djekš. Škoda je precejšnja.

Na Kranjskem. V Ljubljani so imeli koncem aprila dopolnilne volitve za mestni zbor. V vseh treh volilnih razredih so zmagali kandidati „Národove“ stranke. Kandidatje, ktere je bil postavil slovenski meščanski odbor v tretjem razredu, so ostali v manjšini. V drugem in prvem razredu so postavili tudi Nemci (!) svoje kandidate, ki so dosegli precejšnje število glasov. — Kmetijska podružnica v Krškem je dobila od kmetijskega ministerstva 500 gld. podpore, da bode revnim vinogradnikom preskrbela po ceni galico in škropilnice. — Dne 21. aprila je gorelo v Zgornjem Vetrnjem pri Trziču. Pogorela so poslopja trem gospodarjem. — Letos so češnje nenavadno zgodnje. Dne 27. apr. prinesle so se prve vipavske češnje na ljubljanski trg. — V Mengšu pri Kamniku se je osnovala nova posojilnica. Zdaj je že 60 posojilnic na Kranjskem. — Na Brezjah bo od 1. maja do 15. oktobra vsaki dan sv. maša ob 1/2 10. uri dopoldne. Ob nedeljah je služba božja ob 1/2 11. uri. Večje praznike in vse zapovedane Marijine praznike je duhovno opravilo tudi ob 1/2 7. uri zjutraj. — V Preserji so dne 26. apr. zvečer pogorela štiri poslopja. V požaru je tudi storila konec stara ženica Lenka Merkun. Kako je ogenj nastal, se ne vé. Pogoreleci so za le neznatne svôte zavarovani. — V Brnu je nagloma umrl sloveči Slovenec, operni pevec J. K. Tertnik. N. p. v m.!

Na Štajerskem. Družba vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa v Mariboru nam je poslala svoje 15letno poročilo za 1896., kteremu povzamemo, da šteje družba 13.760 udov, ki so zložili 3113 gld. za napravo cerkvenih oblačil, namenjenih revnim cerkvam. — Novo mašo pel bode dne 16. maja v Brežicah minorit o. Tomaž Akv. Novo-sele. — Pri sv. Miklavžu ob Ormožu so ustanovili slovensko posojilnico. — Sv. birma in kanonična vizitacija bode letos v lavantinski škofiji v dekanijah: Sv. Lenart v Slov. goricah, Šmartin pri Slov. Gradcu, Gornji grad in Ptuj. — Preč. gosp. Jož. Hrzič, infuliran proš ptujski, je dne 29. aprila umrl star 55 let. Pokojni proš je bil goreč duhovnik in vnet rodoljub. N. v m. p.! — Pri sv. Juriju ob Taboru se je ustanovilo „katoliško-politično društvo za vranski okraj“. Osnovni shod je dne 9. maja popoludne. Dobro!

Na Primorskem. Goriški nadškof, mil. g. Al. Zorn, so nevarno zboleli. Bolezni je menda krivo postopanje namestnika Rinaldinija nasproti škofu. Slovenski poslanci so za to vprašali v drž. zbornici ministerskega predsednika, koliko je na tem resnice. — Pod naslovom „Šolski dom“ se je ustanovilo v Gorici posebno šolsko društvo. — V Koprju lahonska druhal že par tednov preganja slovenske učiteljske in poštene profesorje, da si ti niti življenja niso varni. Za to pa je seveda Rinaldini in vlada čisto slep. — Najvišje državno sodišče je izreklo, da je slovensčina v Trstu deželni jezik in da mora tržaški magistrat zato sprejemati in reševati tudi slovenske dopise. To je važna zmaga Slovencev, žal pa, da ne bode imela mnogo uspeha, ker se lahoni v Trstu bore malo menijo za vlado in postave in se torej bržkone tudi na to postavno določbo ne bodejo ozirali.

Po drugih deželah. V Trutnovu na Češkem je delo ostavilo 4400 delavcev. Prišel jih je mirit bataljon vojakov, toda te so delavci s kamenjem pozdravili. — V konsistoriju ali zboru kardinalov dne 19. aprila so sv. Oče imenovali za kar-

dinale tri francoske in enega španskega škofa. — Dne 25. maja bodo sv. Oče v cerkvi sv. Petra izredno slovesno tri blažene proglasili za svetnike. Na to slovesnost pridejo mnogi škofje iz vseh delov sveta, med njimi tudi mariborski knezoškof dr. M. Napatnik. — Močen potres je bil v zahodnji Indiji. Škoda je velika, mnogo ljudi je ubitih.

— (Velik požar v Parizu.) Grozna nesreča se je zgodila dne 4. t. m. v Parizu. Ob 4. uri popoldne je začelo goreti v velikem dobrodelnem bazarju (sejmišču), kterege so napravile bogate ženske na korist mestnim ubožcem. V leseni stavbi, dolgi 100 in široki 60 metrov, je bilo zbranih do 2000 ljudi, po največ bogatinov. V 10. minutah je bilo vse v ognju in stavba je pogorela prav do tal. 115 ljudi je zgorelo, 200 bilo težko ranjenih. Zgorela je tudi sestra naše avstrijske cesarice, Sofija vojvodinja Alençon.

Vabila.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda za slovensko Ziljsko dolino in faro Vrata** bode imela v nedeljo dne 23. maja 1897, ob 1/2 4. uri popoldne, svoj letni občni zbor v gostilni g. A. Milonik-a p. d. Richtig v Zahomcu. Vspored: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poročilo. 3. Volitev novega odbora. 4. Vpisovanje novih udov. 5. Volitev za občni zbor glavne družbe. 6. Razni govori in nasveti. 7. Prosta zabava. Igrala se bode igra: „Svoji k svojim.“ K obilni udeležbi vabi prijazno **načelnništvo.**

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda za Opače in okolico** priredi v nedeljo dne 23. maja t. l. v gostilni pri Kramarju v Šmarjeti v Rožni dolini svoj letni občni zbor. Vse zavedne Slovence in Slovenke, posebno pa gospode govornike prijazno vabi **odbor.**

— **Hranilnica in posojilnica v Šmihelu pri Pliberku** bode imela svoj letni občni zbor v nedeljo 16. maja t. l. ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih po sledečem dnevnem redu: 1. Letno poročilo. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajni nasveti. K obilni udeležbi vabi **odbor.**

Sejmovi.

Guštanj, dne 23. aprila. Prignalo se je 200 volov, po 100 do 200 gld.; 130 krav po 40 do 120 gld., 100 telic po 30 do 85 gld.; 1000 ovc 4 do 15 gld. Kupčija je bila prav mlačna. Tujih kupcev ni bilo.

Št. Vid, dne 26. apr. Prignalo se je 500 konjev, 300 volov, 150 krav, 200 telic. Sejem je bil dobro obiskan, kupčija dobra.

Brda in Št. Jurij ob Zili. Dne 23. apr. bi imel biti sejem na Brdi in dne 26. v Št. Juriju ob Zili. Pa niti na prvi niti na drugi sejem se je prignalo živine, niti se je pokazal kak kupec. Zato se morata ta sejma opustiti.

Libelice, dne 1. maja. Prignalo se je 6 parov pitanih volov, 21 parov vprežnih volov, 3 pari juncev, 42 krav, 11 telic, 480 ovc, 13 kozličev. Obisk je bil dober. Kupci so prišli iz labudske doline in iz Grebinja.

Loterijske srečke od 30. aprila.

Gradec 59 70 90 10 74

Dunaj 23 50 90 51 53

Tržne cene v Celovcu

dne 6. maja.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	20	6	50
rž	4	19	5	24
ječmen	—	—	—	—
oves	2	24	2	80
hejda	3	30	4	12
turšica (sirk)	3	24	4	06
pšeno (kaša)	7	—	8	75
žizol	5	50	6	87
repica (krompir)	1	40	2	27
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 60 kr. do 3 gld. — kr. **kislo** 1 gld. 90 kr. do 2 gld. 60 kr., **slama** po 1 gld. 30 kr. do 1 gld. 55 kr. meterski cent (100 kil). **Frišen speh** je po 76 do 80 kr. kila, **maslo in puter** po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — **Vprežne vole** plačujejo mesarji po 125 do 155 gld.

Naznanila.

Pijančljivost

se dá ozdraviti z **antibetinom**,* kakor se je že mnogokrat s sijajnim uspehom pokazalo. **Mnogostevilna zahvalna pisma ozdravljenih se na željo brezplačno na ogled pošljejo.** — Ker zdravilo nema nobenega okusa, zamore se pijancu dajati tudi brez njegove vednosti. — Ena škatlja velja 2 gld. 20 kr. Dvojna škatlja za bolj zastarane bolnezi 4 gld. 40 kr. Ako se denar naprej pošlje, dobi naročnik zdravilo brez stroškov na pošti. Naslov prodajalca: **Adler-Apotheke, Lugos, Banat Nr. 721.**

* Ime zavarovano.

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v Tinjah naznanja, da je letošnji občni letni zbor sklenil, dajati od 1. julija t. l. naprej za hranilne vloge le 4%; tirjal pa bode od posojil 5% in 1/2% zamudnih obresti.

Za hranilnico in posojilnico v Tinjah

odbor.

Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

Pivovarna kneza Adolfa Jožefa Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se
v restavraciji „Kokl“
„k prvemu kraju“

kolodvorske ulice števil. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Spoštovanjem R. Kokl.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda (Gorica)

naznanja, da je otvorilo

društveno zalogo brskih vin
v ulici Barzellini v Gorici.

V zalogi se dobivajo poleg pristne rebule tudi razna domača črna vina. Za pristnost se jamči.

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdor ljubi okusno kavo, hoče
zdrav ostati in si kaj prihraniti

Zaloga vina.

J. M. Pujman, Dignano, Istra, pošilja in razprodaja od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina od 19 do 25 kr. liter, postavljena na c. kr. državni kolodvor Dignano. Za pristnost in solidno postrežbo se jamči. Mali vzorčki se ne pošiljajo.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporoča
najnovejša
pnevmatična kolesa
(bicikeljne)
v raznih velikostih in po
najnižjih cenah.

C. in k. dvorna tovarna za orglje bratov Rieger

v Krnovem (Jägerndorf) avstr. Šlezija,
podružnica v Budimpešti VII., Garay-uteza št. 48
v lastni hiši.

Dobre cerkvene orglje po ceni z zelo ugodnimi pogoji.
Ceniki zastoj.

Deloljubne

osebe — povsod — ktere trajni denarni zaslužek iščejo, naj
pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“
Gradec, poste restante.

Nedavno odlikovano na higijenski razstavi v Londonu s prvim
darilom, z zlato kolajno.

Med vsemi do sedaj naznanjenimi sredstvi proti skrnini,
trganju po udih, čutniški boleznim v zobeh in glavobolu
se od prvih zdravniških veljakov kot najboljši pripomoček
priporoča

„MIRAKULIN“

ki gotovo pomaga in je najboljše zdravilo proti tem boleznim
Cena jedni steklenici je 1 gld., po pošti poštne prosto
1 gld. 20 kr. — Dobiva se v lekarni

Löwenapotheke,

Baruch Gyula, Miskolcz št. 188 na Ogerskem.

Vaše blagorode! Pošljite mi
takoj dve steklenici Vašega iz-
vrstnega zdravila, kterega ne
morem pogrešati. Spoštovanjem
Chalzel N. Budimpešta, 24.
maja 1896.

Ker se mi je Vaš „Mira-
kulin“ dobro prilegel, pošljite
mi takoj dve steklenici. Spošto-
vanjem Fani Tuč v Geviču, 8. junija 1896.

Pošljite mi še eno steklenico „Mirakulina“, ker mi po-
мага za protin v nogah. Ter. Jahoda v Pragi, 16. jun. 1896.

Pristno le z zgornjo znamko.

Po najvišjem ukazu Njih

c. in kr. apost. Veličanstva.

XXXI. državna loterija

za civilne dobrodelne namene

7816 dobitkov v gotovini, razdeljenih v 148 dobitkov s 3834 pred-dobitki in 3834 po-dobitki v skupnem znesku
165.000 zlatih kron in 100.950 goldinarjev avstr. veljave, in sicer:

1 dobitek 150.000 kron v zlatu, 1 dobitek 15.000 kron v zlatu.

1 dobitek . . . gld. 5000	1 dobitek gld. . . . gld. 1300	14 dobitkov gld. 150 = 2100	182 dobitkov gld. 20 = 3640
1 4000	3 dobitki 1000 = 3000	18 100 = 1800	584 15 = 8760
1 3000	4 500 = 2000	28 75 = 2100	350 12 = 4200
1 2000	4 300 = 1200	52 50 = 2600	1350 10 = 13.500
1 1800	4 200 = 800	96 30 = 2880	660 7 = 4620
1 1600	8 dobitkov 175 = 1400	50 25 = 1250	4400 6 = 26.400

Žrebanje je nepreklicno dné 10. junija 1897.

Jedna srečka stane 2 gld. avstr. veljave.

Srečke se dobijo pri oddelku za državno loterijo na Dunaju, I. Riemergasse 7. v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, pri davčnih, poštah in
brzojavnih uradih, v menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk zastoj.

Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega vodstva. Oddelek drž. loterij.

Pristen kranjski fižol za seme

imenovan „Bocchinis“ (iz Ribnice na Kranjskem)

priporoča

A. Kieseewetter v Celovcu.

Zalogo tega fižola imajo tudi

S. Dežmanovi dediči v Celovcu in Jan. Messner v Grabštanju.

Najnovejše mode

slamniki

prav lepo štafirane, za ženske in moške,
v veliki izbiri prav dober kup, kakor tudi razno-
vrstno perilo, igrače, košare ali canje in druge
drobnine priporoča

Marija Possod

v Celovcu, Burggasse števil. 2.

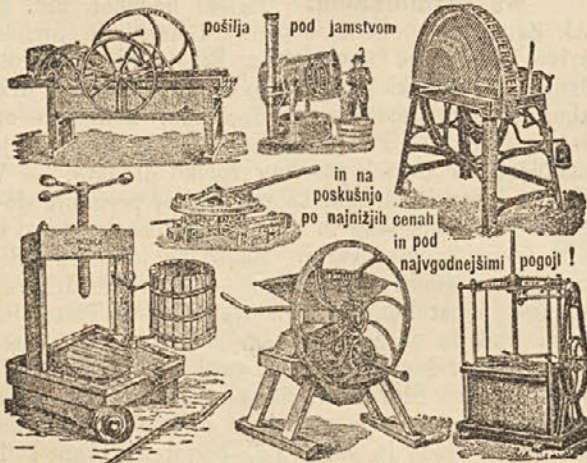
Prevezemajo se tudi stari slamniki v poprav-
ljanje in moderniziranje.

Najboljše varstvo zoper

gnitje lesa in naj-
ceneje nadomestilo
za oljnate barve
je samo

KARBOLINEJ
Barthel-ovo izvirni
v
natorni
obliki in v
12 barvah.
Vzorni list in ce-
nik vseh predmetov
zastoj.
Mihael Barthel in dr.
Ustanovljeno l. 1781.
Dunaj, X. Keplergasse 20.

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

Lito železo, surovo ali prirjeno, za vsakovrstne stroje.
Bogato ilustrovani 192 strani obsežni ceniki v slovenskem in nemškem jeziku
na zahtevanje takoj zastoj.

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 PRATERSTRASSE № 49.

Preprodajalci se iščeja

Med gostilno „Kleeblatt“ in Kopperjevo prodajalnico

Jakob Petschounik,
usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu števil. 4.

Med gostilno „Kleeblatt“ in Kopperjevo prodajalnico.

Velika zaloga usnja in čevljarškega orodja,

Med gostilno „Kleeblatt“ in Kopperjevo prodajalnico

Iz Ljubljane.

Vsa ta priporočana domača zdravila dobijo se naj-
ceneje po pošti; so mnogo let izkušena, z dobrim vspe-
hom rabljena, narejena po originalnem navodilu doktor
pl. Trnkóczy-ja, oblastnijsko potrjena. Vsako zdravilo
ima postavno varstveno znamko, je najboljše kakovosti
in vedno sveže. Na tisoče zahvalnih pisem je vsakemu
na razpolaganje.

Posebno so doktor Trnkóczy-ja

kapljice za želodec,

Maria Zell.

krepčujoče, sliz raztvarjajoče,
odpenjajoče, čistujoče in slast
vzbujajoče.

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic
1 gld., 3 tucate 4 gld. 80 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja
odvajalne (čistilne)
kroglice.

1 skatljica 21 kr., 1 zavitek
1 gld. 5 kr., 5 zavitkov
4 gld. 75 kr.

Sok za prsi in zoper kašelj

ali doktor pl. Trnkóczy-ja planinski zeliščni sirup,
prirjen iz lahko pretvarljivega vapnikovega železa, po-
mirja kašelj, raztaplja sliz, polajšuje bolečine, boljša
draženje pri kašljanju, pomnožuje slast do jedi, pospe-
šuje kri, krepi in poživilja.

1 steklenica 56 kr., 1/2 tucate 2 gld. 50 kr.

Zoper trganje in revmatične bolečine

priporoča se doktor pl. Trnkóczy-ja cvet kot ma-
zilo proti bolečinam v križi, v rokah in nogah itd. ter
je izvrstno sredstvo za utrjenje in okrepčavanje kit in
mišic človeškega telesa. Tudi dobro gódi v okrepčenje
in novopoživljenje po dolgi hoji, težkem delu itd.

1 steklenica 50 kr., 1 tucate 4 gld. 50 kr.

Vse te, kakor tudi vsa druga zdravila razpošilja na
vse kraje vsak dan po pošti

lekarna Trnkóczy

zraven rotovža

Ljubljana, Kranjsko.